

INŠTITUT ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

Metelkova 6, 1000 Ljubljana

Tel. (01) 4397 460; GSM 041 725 991

Faks (01) 4397 105

info@itr.si

www.itr.si

ga. Marija Lukačič
Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
Dunajska 56-58
1000 Ljubljana

Ljubljana, 25. 10. 2006

Zadeva: Predlog Zakona o soobstoju gensko spremenjenih rastlin z ostalimi kmetijskimi rastlinami

Spoštovani,

Vaše ministrstvo pripravlja Zakon o soobstoju gensko spremenjenih rastlin (GSR) z ostalimi kmetijskimi rastlinami; zakon je trenutno v javni obravnavi.

Vprašanje uporabe gensko spremenjenih organizmov (GSO) v kmetijstvu in živilih je tema, ki uživa izjemno pozornost javnosti in medijev. V Sloveniji je, tako kot v vseh drugih evropskih državah, stališče velike večine javnosti in kmetov do GSO močno odklonilno. Jasno je, da gre za izjemno pomemben zakon, od katerega bo v veliki meri odvisen nadaljnji obstoj evropskega kmetijstva, še posebej pa ekološkega kmetijstva, v katerem je uporaba GSO v celoti prepovedana.

Nič čudnega ni, da se je najbolj zainteresirana sloveska javnost ob predlogu zakona razdelila. Na eni strani smo tisti, ki verjamemo, da moramo (v pravni realnosti našega članstva v EU) urediti sedanjo pravno praznino na področju rabe GSO v kmetijstvu in v Sloveniji sprejeti tako strog zakon, da gojenje GSO v resnici ne bo možno (saj vemo, da »soobstoje« v praksi ne more delovati). Na drugi pa so tisti, ki so prepričani, da bo zakon le odprl vrata za gojenje GSO, ter zato tak zakon popolnoma odklanjajo in zahtevajo splošno prepoved gojenja GSO v državi. Vsi pa smo si enotni v tem, da želimo gojenje GSO v Sloveniji preprečiti.

Koalicija za trajnostni razvoj podeželja (sicer primarno ustanovljena za sodelovanje pri pripravi PRP 2007-2013) zdaj šteje 22 organizacij. Danes bomo podali svoje pripombe na drugi dopolnjeni predlog zakona. V pripombe na zakon smo vložili precej časa in se posvetovali tudi s kvalificiranimi strokovnjaki iz tujine. Pričakujemo, da bodo naše pripombe upoštevane, še posebej tiste, ki se nanašajo na urejanje odškodninske odgovornosti gojiteljev in ponudnikov GSR, v povezavi z ustreznim upoštevanjem določbe o **nenamerni in tehnično neizogibni onesnaženosti** (kar pomeni, da mora gojitelj GSR storiti vse, da prepreči **kakršnokoli** onesnaževanje – in ne le takšno, da ne preseže 0,9% praga za obvezno označevanje živil kot GS). V kolikor sankcije za kršitve in odškodnine ne bi bile ustrezno urejene, bi zakon res lahko povzročil katastrofo.

Dosedanje sodelovanje z MKGP – **Direktoratom za varno hrano** in njegovo direktorico go. Bety Breznik pri pripravi zakona lahko izrecno pohvalimo. Še posebej moramo pohvaliti podaljšanje prvotno sicer resnično prekratkih rokov, pa tudi transparentnost dela in organizacijo dobrega prvega sestanka za usklajevanje pripomb, na katerem se je izkazalo, da so takšna delovna srečanja nujna in lahko bistveno pripomorejo k večji kakovosti zakona.

Upamo, da se bo takšno sodelovanje nadaljevalo, in vas pozivamo, da na MKGP omogočite dovolj časa za pripravo kakovostnega zakona, tako da bodo tudi pripombe ustrezno upoštevane. Vsekakor bo potrebno opraviti še kako razpravo, da bi našli najustreznejše rešitve, ki včasih niso enostavne.

V tem lahko pomagamo tudi z mnenji odličnih pravnih strokovnjakov iz tujine ter s poznavanjem pristojnosti Evropske komisije, ki je v primeru GSO in urejanja soobstoja nedosledna ter poleg tega skuša tudi izvajati neupravičen pritisk predvsem na manjše države članice.

Vemo, da bo to, kako kakovostno bo zakon pripravljen oziroma v kolikšni meri bo dejansko preprečil onesnaževanje z GSO oz. gojenje GSR v Sloveniji, močno vplivalo na odnos slovenske javnosti in medijev do MKGP, kmetijske politike in tudi politike Vlade RS.

Upamo, da bodo naši skupni naporji za ureditev tega področja prinesli ustrezen rezultat.

Z lepimi pozdravi,

Anamarija Slabe,
koordinatorka koalicije,

v imenu članov Koalicije za trajnostni razvoj podeželja:

1. *Inštitut za trajnostni razvoj*
2. *Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije – DOPPS*
3. *Zveza združenj ekoloških kmetov Slovenije – Zveza BIODAR*
4. *Društvo za ohranjanje naravne dediščine Slovenije – DONDES*
5. *Združenje ekoloških kmetov osrednje Slovenije*
6. *Botanično društvo Slovenije*
7. *Zveza društev za biološko-dinamično gospodarjenje »AJDA - DEMETER« Slovenija*
8. *Društvo za biološko-dinamično gospodarjenje AJDA SOSTRO*
9. *Društvo za biološko-dinamično gospodarjenje AJDA DOLENJSKA*
10. *Društvo za biološko-dinamično gospodarjenje AJDA DOMŽALE*
11. *Zavod Symbiosis*
12. *Notranjski regijski park*
13. *Društvo za biološko-dinamično gospodarjenje AJDA GORIŠKA*
14. *Društvo za biološko-dinamično gospodarjenje AJDA KOROŠKA*
15. *Društvo za biološko-dinamično gospodarjenje AJDA PREKMURJE*
16. *Ognjič, društvo za naravno in kvalitetno življenje*
17. *Projekt "Skupaj za zdravje človeka in narave"*
18. *Turistična Zveza Slovenije*
19. *Društvo za biološko-dinamično gospodarjenje AJDA Posočje*
20. *Društvo za biološko-dinamično gospodarjenje AJDA Gorenjska*
21. *Vrbov log, zavod za ohranjanje podeželja Brezovska Gora*
22. *Demeter, Zavod za biološko dinamično gospodarjenje*

V vednost:

- ga. Bety Breznik, direktorica Direktorata za varno hrano
- g. Gvido Mravljak, državni sekretar
- g. Janez Janša, predsednik vlade